

VEILIGHEID
DOOR
SAMENWERKEN

POLITIEKEURMERK VEILIG WONEN EN DE GEMEENTE

Voorkom woninginbraken, overlast
en verloedering in vijf stappen

WONEN EN SOCIALE VEILIGHEID

Elke gemeente wil dat haar inwoners prettig en veilig kunnen wonen. Maar de praktijk wijst uit dat veilig wonen niet vanzelfsprekend is. Het voorkomen van criminaliteit en onveiligheid in de woonomgeving is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, woningcorporaties, projectontwikkelaars, architecten, politie en van bewoners.

Als gemeente heeft u een belangrijke rol in het stimuleren en regisseren van sociale en fysieke veiligheid. Ook wilt u overlast en verloedering voorkomen. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) is een bewezen hulpmiddel hierbij. Uit politiecijfers blijkt dat het risico op inbraak in een woning met het Politiekeurmerk Veilig Wonen gemiddeld 90 procent lager is dan bij een woning zonder het keurmerk. In Nederland zijn ruim 575.000 woningen voorzien met het certificaat Veilige Woning. De laatste jaren zijn er gemiddeld 50.000 certificaten per jaar afgegeven. Winst is nog duidelijk te halen waar het gaat om toepassing van het keurmerk op de hele woonomgeving. Het blijkt dat bewoners uit een keurmerkwijk zich veiliger voelen ten opzichte van bewoners uit een soortgelijke nieuwbouwwijk zonder het keurmerk.

WAT IS HET POLITIEKEURMERK VEILIG WONEN

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen is een veiligheidsinstrument dat bijdraagt aan de fysieke en sociale veiligheid in en rond woningen, wooncomplexen en in buurten en wijken. De eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen gaan verder dan die van het Bouwbesluit omdat het Politiekeurmerk een totaalconcept is voor de wijk. De eisen en aanbevelingen werken preventief tegen woninginbraak, overlast, vandalisme en criminaliteit op straat. Hoe? Door tijdig eisen te stellen aan het ontwerp van de woonomgeving. Het keurmerk stelt ook andere eisen, gericht op voorzieningen (bijvoorbeeld verlichting) of een beheerplan (waardoor het groen overzichtelijk blijft en graffiti snel wordt verwijderd). Bij de juiste uitvoering van het keurmerk wordt een certificaat toegekend als bewijs voor de inspanningen die gedaan zijn om criminaliteit en onveiligheid te voorkomen.

Nieuwbouw en bestaande bouw

Het keurmerk maakt onderscheid tussen bestaande bouw en nieuwbouw. Bij nieuwbouw geldt het keurmerk voor de gehele woonomgeving, inclusief maatregelen aan de woning. De gemeente kan al bij de uitgifte van de grond aanvullende voorwaarden stellen. Ook is het de gemeente die de bouw en inrichting van de openbare ruimte laat voldoen aan de eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Voor de bestaande bouw richt het keurmerk zich op drie afzonderlijk certificatieniveaus: woning, wooncomplex en woonomgeving. Dit onderscheid is gemaakt omdat enkele maatregelen binnen de bestaande bouw moeilijker te realiseren zijn. Bij de bestaande bouw kan een gemeente het Politiekeurmerk Veilig Wonen gebruiken voor het behalen van doelstellingen op de terreinen schoon, heel en veilig. Hierbij is samenwerking met woningcorporaties heel belangrijk.

VOORDELEN VAN HET PKVW

Het toepassen van het keurmerk heeft verschillende voordelen, zowel objectief als subjectief:

- Het inbraakrisico neemt af. Geslaagde inbraakpogingen nemen met 90 procent af ten opzichte van niet gecertificeerde woningen.
- In buurten die voldoen aan het keurmerk nemen overlast en vandalisme af. Dit omdat de eisen en maatregelen voor ontwerp en inrichting van de openbare ruimte sociaal toezicht bevorderen. Zo liggen speelplaatsen in het zicht van woningen en zorgt verlichting bij de deur ervoor dat bewoners kunnen zien wie er voor de deur staat.
- Een beheerplan maakt onderdeel uit van het Politiekeurmerk. Bewoners worden hierbij betrokken zodat de wijk ook in de toekomst schoon, heel en veilig blijft.
- Een eindinspectie maakt dat er ook daadwerkelijk controle plaatsvindt op de toepassing van de eisen van het Bouwbesluit voor inbraakwerendheid en rookmelders.
- Met het PKVW kan de gemeente aantonen wat men concreet aan veilig wonen doet. Het keurmerk geeft een kwaliteitsnorm aan.
- Met een certificaat Veilige Woning kan de bewoner korting bedingen op de premie van de inboedelverzekering.
- Het keurmerk bevordert de veiligheidsbeleving in de woonomgeving, en dat komt de sfeer en het imago van de wijk ten goede.

'IN HELMOND IS HET PKVW GEWOON DE STANDAARD GEWORDEN'

Roland Koers, bouwplanbegeleider gemeente Helmond:

'De gemeente Helmond werkt ruim tien jaar met het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Naast de beveiligde woning gaat het ons ook om de beleving van veiligheid van de bewoner in zijn of haar wijk en om een prettige woonomgeving. Het nut en noodzaak van het Politiekeurmerk Veilig Wonen is bij ons echt wel duidelijk. Als regiehouder brengen we de voordelen voor zowel de projectontwikkelaar als de bewoner naar voren. Inmiddels is het Politiekeurmerk Veilig Wonen hier in Helmond gewoon de standaard geworden'.

'HET PKVW HELPT OM KWALITEIT TE BEREIKEN'

Hans van Ancum, projectontwikkelaar bij Heijmans Vastgoed:

Duurzaam en veilig wonen zijn goede speerpunten en maken onderdeel uit van de kwaliteit van onze woningen. Het Politiekeurmerk Veilig Wonen kan ons helpen om deze kwaliteit te bereiken. Wij zorgen ervoor dat het Politiekeurmerk op woningniveau wordt gerealiseerd.

Het keurmerk is de bezegeling. Om het Politiekeurmerk Veilig Wonen op wijkniveau te krijgen dienen ook maatregelen op stedenbouwkundig niveau te worden genomen. Dit ligt niet altijd binnen onze invloedssfeer.

ORGANISATIE EN UITVOERING

Het Politiekeurmerk Veilig Wonen is (door)ontwikkeld door belanghebbenden als politie, verzekeraars, woningbouwers en -beheerders, beveiligingsexperts en de overheid. De politie-regio's hebben in 2005 de regierol overgedragen aan de gemeenten. Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) beheert sinds die tijd het keurmerk en laat de certificering en inspectie over aan marktpartijen. In de uitvoering van de regeling participeren daarnaast ook fabrikanten en leveranciers van veiligheidsproducten, opleidingsinstituten en PKVW-erkende beveiligingsbedrijven. Deze bedrijven worden erkend als zij voldoen aan de voorwaarden in de certificatieregeling, waaronder het in dienst hebben van preventieadviseurs.

De gemeente is cruciaal bij het organiseren van samenwerking tussen afdelingen, andere gemeenten en externe partijen zoals woningcorporaties, projectontwikkelaars en politie. Een dergelijk samenwerkingsverband kan onder meer het kader scheppen waarbinnen de gemeente haar regierol goed kan uitvoeren.

Zowel op het gebied van nieuwbouw als ook bij renovatieprojecten is de gemeente de aangewezen partij om de woningcorporaties en projectontwikkelaars te wijzen op de eisen van het Politiekeurmerk op gebouw-, kavel- en woningniveau. De gemeente is zelf verantwoordelijk voor de stedenbouwkundige randvoorwaarden en de openbare ruimte.

POLITIE
KEURMERK
VEILIG
WONEN

STAPSGEWIJS NAAR HET PKVW

Een belangrijke rol van de gemeenten is dat zij kunnen waarborgen dat er op alle niveaus (stedenbouwkundige opzet, inrichting openbare ruimte, verkaveling, gebouw- en woningniveau) maatregelen worden genomen om het keurmerk te kunnen behalen. Vervolgens wordt gewerkt aan inbedding van het beleid en de consequenties ervan voor de organisatie en de werkprocessen.

Stappenplan voor gemeenten

Het stappenplan voor gemeenten geeft aan langs welke stappen gemeenten de maatregelen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen kunnen implementeren in het beleid. In het stappenplan wordt verwezen naar voorbeelddocumenten. Het stappenplan vindt u op www.politiekeurmerk.nl/gemeenten.

STAPPENPLAN	
Stap 1	Creëren van bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak <ul style="list-style-type: none"> - Draagvlak creëren - Bestuurlijke besluitvorming
Stap 2	Veiligheidsbeleid <ul style="list-style-type: none"> - Keurmerk onderdeel van veiligheidsbeleid - Concrete afspraken met partners
Stap 3	Opbouw interne organisatie <ul style="list-style-type: none"> - Opleiding - Inschakelen (externe) adviseurs - Taken en verantwoordelijkheden - Projectmatige samenwerking
Stap 4	Daadwerkelijke uitvoering <ul style="list-style-type: none"> - Werkwijze PKVW Nieuwbouw - Werkwijze PKVW Bestaande Bouw
Stap 5	Evaluatie <ul style="list-style-type: none"> - Procesevaluatie - Effectevaluatie

'DE KWALITEIT VAN HET KEURMERK IS BEWEZEN'

Jacqueline Beer, directeur van Safe Beveiliging:

'Wij beveiligen in principe standaard volgens de eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. De vaste klanten, waaronder veel woningcorporaties, komen daarvoor ook speciaal naar ons terug. Aan klanten die nog niet voldoende bekend zijn met het Politiekeurmerk leggen we uit wat de voordelen zijn en negen van de tien keer wordt ook daar het Politiekeurmerk ingezet. Waar het allemaal om draait is het gevoel van veiligheid. De kwaliteit van het keurmerk is wat ons betreft al lang bewezen'.

Het is van belang dat voor de uitvoering van het Politiekeurmerk Veilig Wonen een regiehouder binnen de gemeente aanwezig is die weet welke stappen gezet moeten worden om te komen tot een veilig en goedgekeurd project. De gemeente moet deze stappen ook monitoren. Er zijn verschillende manieren om in de kennis die daarvoor nodig is te voorzien, bijvoorbeeld via een opleiding Bouwplanadviseur. U hoeft niet noodzakelijkerwijs zelf een opgeleid bouwplanadviseur in dienst te hebben. Door jarenlange ervaring met het Politiekeurmerk Veilig Wonen is er veel kennis opgebouwd bij diverse veiligheidspartners. De gemeente kan hier gebruik van maken. Als er weinig ervaring is, in het geval van nieuwbouw of bij complexe renovatietrajecten, kan inschakeling van een ervaren (bouwplan)adviseur nuttig zijn.

Om op voorhand een gedegen beoordeling van het PKVW-project te krijgen, kan de Landelijke beoordelingscommissie van het CCV ingeschakeld worden. Deze commissie, bestaande uit onafhankelijke bouwplanadviseurs, beoordeelt bouwprojecten vooraf op de eisen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Heeft u bij de uitvoering van het stappenplan inhoudelijke vragen over het Politiekeurmerk Veilig Wonen, dan kunt u contact opnemen met het PKVW-servicebureau van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, e-mail: pkvw@hetccv.nl.

PRODUCTEN & DIENSTEN

- **Beveiligingsrichtlijn & Productenlijst** De 'Richtlijn genormeerde samenstelling van componenten voor gevelelementen en andere producten' in de praktijk ook wel 'Productenlijst PKVW' genoemd, bestaat in feite uit twee delen. Het eerste deel is de 'Beveiligingsrichtlijn PKVW Bestaande Bouw' en het tweede deel is de feitelijke productenlijst die door het CCV wordt uitgegeven.
- **Brochures en promotiematerialen** Via de webwinkel van het CCV zijn brochures, flyers en handboeken gratis te downloaden of tegen kostprijs beschikbaar. Daarnaast kan er allerhande promotiemateriaal worden besteld.
- **Checklist Nieuwbouw en checklist Bestaande Bouw** Aan de hand van de PKVW-checklist kan worden getoetst of het plan aan de eisen voldoet.
- **Handboeken** De eisen voor het keurmerk zijn weergegeven in het handboek Nieuwbouw en het handboek Bestaande Bouw. Er gelden eisen en aanbevelingen.
- **Internetsite** Op de internetsite www.politiekeurmerk.nl staat informatie voor bewoners, erkende beveiligingsbedrijven, projectontwikkelaars, woningcorporaties en gemeenten.
- **Landelijke beoordelingscommissie** Om op voorhand een gedegen beoordeling van het PKVW-project te krijgen, kan de Landelijke beoordelingscommissie van het CCV ingeschakeld worden.
- **Nieuwsbrief** Het CCV communiceert over al zijn producten en dienstverlening via de nieuwsbrief Politiekeurmerk Veilig Wonen. U kunt zich gratis aanmelden via www.hetccv.nl/nieuwsbrief.
- **PKVW-servicebureau** Professionele veiligheidspartners kunnen met hun vragen over het Politiekeurmerk terecht bij het PKVW-servicebureau van het CCV. Het CCV verzorgt op verzoek presentaties voor deze veiligheidspartners.
- **Prijsuitreiking voor beste PKVW-project** Deze prijs wordt jaarlijks uitgereikt aan een gemeente die een voorbeeldfunctie heeft vervuld bij de toepassing van het Politiekeurmerk Veilig Wonen.
- **Stappenplan voor gemeenten** Het stappenplan voor gemeenten inclusief voorbeeld-documenten geeft aan langs welke stappen gemeenten de maatregelen van het Politiekeurmerk Veilig Wonen kunnen implementeren in het gemeentebestuur.

Alle genoemde producten en diensten kunt u terug vinden op www.politiekeurmerk.nl.

CENTRUM VOOR CRIMINALITEITSPREVENTIE EN VEILIGHEID

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) draagt bij aan de maatschappelijke veiligheid door met partners integrale aanpakken te ontwikkelen en een brede implementatie van deze aanpakken te bevorderen. Het CCV zorgt voor ondersteuning en afstemming op maat, gericht op de lokale praktijk.

Het CCV heeft onder andere de volgende instrumenten in beheer: het Keurmerk Veilig Ondernemen, de Kwaliteitsmeter Veilig Uitgaan, Buurtbemiddeling en de Veiligheidseffectrapportage.

HET CCV EN HET PKVW

Het CCV is verantwoordelijk voor het beheer van het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Communiceren over de toepassing van het keurmerk en kwaliteitsbevordering zijn daarbij belangrijke taken. Het CCV richt zich met het Politiekeurmerk op de professionele partners zoals gemeenten, woningcorporaties, politie, architecten en projectontwikkelaars.

MEER INFORMATIE

Heeft u na het lezen van deze brochure nog vragen over het Politiekeurmerk Veilig Wonen, neem dan contact op met het PKVW-servicebureau van het CCV, e-mail: pkvw@hetccv.nl of bekijk de internetsite www.politiekeurmerk.nl.

Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
Jaarbeursplein 17, 3521 AN Utrecht
Postbus 14069, 3508 SC Utrecht
www.hetccv.nl

Stichting Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV)
draagt bij aan de maatschappelijke veiligheid door het stimuleren van
publiek-private samenwerking, actieve kennisdeling van de veiligheidspraktijk
en kwaliteitsontwikkeling van instrumenten en regelingen.